

Hukuk Bülteni

Birleşme ve Devralmalar | Türkiye | Haziran 2019

BEYAN VE TEKEFFÜL SİGORTASI

Olası bir birleşme devralma işlemi hakkında yapılan ticari müzakerelerin yanı sıra, işlem sonrasında ortaya çıkabilecek muhtemel risklerin önlenmesi, birleşme ve devralma işlemlerine ilişkin en karmaşık hususlardan biridir. Bu kapsamda, sözleşme yoluyla belirlenecek beyan ve tekeffüllerin müzakere edilmesi ve tazminat yükümlülüklerinin yapılandırılması, birleşme ve devralma işlemlerinin en zorlu ve üzerinde en çok zaman harcanan aşamalarındandır. Bu müzakereler genellikle yediemin yapılarının ve çeşitli alkoyma mekanizmalarının işlem yapısına dahil edilmesi ile sonuçlandığından, işlem sözleşmelerinin imzalanması önemli ölçüde gecikmektedir. Bu durum, aynı zamanda, tarafların karşılıklarına çıkan her engel ile birlikte işlemi tamamlama motivasyonlarının azalmasına ve bir nevi "işlem yorgunluğu" yaşamalarına neden olabilmektedir. Bu nedenle, birleşme ve devralma işlemlerine ilişkin bu tür engellerin aşılması adına alternatif çözümler aranmaktadır.

Geçtiğimiz birkaç yıl içerisinde, birleşme ve devralma işlemlerinin alıcı ve satıcı tarafları için beyan ve tekeffül sigortası ("**BT Sigortası**") adı altında alternatif bir sigorta ürünü ortaya çıkmıştır. BT Sigortası, satıcının işlemi düzenleyen sözleşmelerde yer alan beyan ve tekeffüllerini ihlal etmesi sonucu doğabilecek risklere karşı teminat sağlamaktadır. Satıcılar adına düzenlenen BT Sigortası poliçeleri, satıcının pay devir sözleşmesi tahtındaki yükümlülüklerini ihlal etmesi nedeniyle alıcının haklı talepleri sonucu ortaya çıkacak maddi kayıpları için satıcı tarafa doğrudan koruma sağlamaktadır. Alıcılar adına düzenlenen BT Sigortası poliçeleri ise, satıcının, işlemi düzenleyen sözleşme tahtındaki beyan ve tekeffüllerinin ihlali sebebiyle alıcının uğrayacağı zararların tazmin edilmesini amaçlamaktadır. Her ne kadar BT Sigortası içtihat hukukunun (*common law*) uygulandığı yargı çevrelerinde gün geçtikçe daha yaygın hale gelse de Türkiye Cumhuriyeti dahil birçok Avrupa ülkesinde BT Sigortası kavramının sigorta sektörüne, dolayısıyla birleşme ve devralma işlemlerine entegre edilmesinin önünde hala bazı engeller bulunmaktadır.

KOLCUOĞLU DEMİRKAN KOÇAKLI

Türkiye'deki Sigorta Düzenlemelerine İlişkin Genel Değerlendirme

Türk sigorta sektörü, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı ("**Hazine**") tarafından düzenlenmektedir. Sigortacılık sektöründe uygulanacak hukuki çerçeveyi belirleyen başlıca düzenleme, 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'dur ("**Sigortacılık Kanunu**"). Sigortacılık Kanunu, sigorta şirketleri tarafından yürütülebilecek sigortacılık faaliyetlerini ve sigorta şirketlerinin kuruluş, yönetim, faaliyet, gözetim ve denetimlerine ilişkin hususları düzenlemektedir.

Sigortacılık Kanunu ve ikincil mevzuat uyarınca, sigortacılık faaliyetleri, yalnızca (i) Türkiye'de kurulmuş olan sigorta şirketleri veya (ii) yabancı sigorta şirketlerinin Türkiye'de bulunan şubeleri tarafından gerçekleştirilebilir ("**Türk Sigorta Kuruluşları**"). Bununla birlikte, Türkiye'de yerleşik gerçek/tüzel kişiler, Sigortacılık Kanunu'nda belirtilen bazı istisnalar hariç olmak üzere (örneğin, hayat sigortası, nakliyat sigortası), yalnızca Türk Sigorta Kuruluşları aracılığıyla sigorta yaptırabilmektedir. Söz konusu kısıtlama yurtdışında yerleşik yabancı uyruklu/menşeli gerçek/tüzel kişilere uygulanmamaktadır ve bu kişiler ilgili birleşme ve devralma işleminin tabi olduğu yetki alanına bakılmaksızın yabancı sigorta şirketlerinin sigortacılık hizmetlerinden faydalanabilmektedir.

Türk Sigorta Kuruluşları, poliçe düzenlemek istedikleri her bir sigorta branşı için faaliyet lisansı almalıdır. Türk Sigorta Kuruluşları'nın poliçe düzenleyebilecekleri tüm sigorta branşları, 2007/1 sayılı Sigorta Branşlarına İlişkin Tebliğ ("**Tebliğ**") kapsamında tahdidi olarak sıralanmıştır. Bu doğrultuda, Türk Sigorta Kuruluşları yalnızca Tebliğ kapsamında öngörülen sigorta branşları için poliçe düzenleyebilecektir.

Bunun yanı sıra, Sigortacılık Kanunu uyarınca Türk Sigorta Kuruluşları'na alışılmışın dışında yenilikçi sigorta poliçeleri düzenleme imkânı sağlanmaktadır. Ancak bu tür sigorta poliçelerinin düzenlenebilmesi için (i) söz konusu poliçenin Tebliğ'de sıralanan sigorta branşlarından herhangi birinin kapsamına dahil edilmesi ve (ii) geliştirilen sigorta ürünü için Hazine'nin onayının alınması gerekmektedir.

BT Sigortasının Türkiye'deki Uygulamaları

BT Sigortası, sigorta sektörüne yeni giriş yapan bir ürün olduğundan henüz Tebliğ kapsamında bir sigorta branşı olarak düzenlenmemiştir. Ancak, Türkiye pazarında faaliyet gösteren birkaç yerel teşebbüs, geliştirdikleri BT Sigortası ürünlerinin Tebliğ kapsamında "genel sorumluluk" ve "finansal kayıplar" branşları içerisinde değerlendirilebileceğini öne sürerek, bu ürünler için Hazine onayını alabilmişlerdir. Mevcut durumda, sınırlı sayıda Türk Sigorta Kuruluşu BT Sigortası kapsamında poliçe düzenlemeye yetkili kılınmıştır.

Söz konusu Hazine onayının yalnızca başvuruda bulunan Türk Sigorta Kuruluşları'nın geliştirdiği belirli ürünlere ilişkin olduğunun altı çizilmelidir. Bu nedenle, yakın dönemde geliştirilen istisnai BT Sigortası ürünleri hariç olmak üzere, Türk sigorta pazarında BT Sigorta poliçelerine dair yerleşik bir uygulama bulunmamaktadır. BT Sigortası'na ilişkin yerleşik bir pazar uygulaması ve kesin bir hukuki çerçeve bulunmaması nedeniyle, kendi geliştirdikleri BT Sigorta ürünlerine Hazine nezdinde halihazırda onay almış olan Türk Sigorta Kuruluşları da dahil olmak üzere, Türk Sigorta Şirketleri bu tür sigorta poliçeleri düzenlemek konusunda çekingen davranmaktadır. Bu doğrultuda, Türkiye'de yerleşik gerçek ve tüzel kişilere sunulan BT Sigortası seçenekleri halihazırda oldukça kısıtlıdır.

KOLCUOĞLU DEMİRKAN KOĐAKLI

Birleşme ve devralma işi ile işğal eden uzmanlar ile sigorta sektöründe faaliyet gösteren teşebbüsler, yerel pazardaki yenilikçi ve münferit girişimler ile birleşme ve devralma işlemlerinin sigortacılık sektörüne entegre edilmesi konusunda artan ihtiyacın, Hazine tarafından BT Sigortası'na hukuki bir zemin oluşturulmasının önünü açacağına ve böylece Türk Sigorta Kuruluşları'nı Türkiye'de gerçekleşen işlemler için ihtiyaca özel BT Sigorta poliçeleri geliştirmeye ve düzenlemeye teşvik edeceğine inanmaktadır.

İLETİŞİM

Av. Başak İslim

bislim@kolcuoglu.av.tr

Av. Ali Tunçsav

atuncsav@kolcuoglu.av.tr

Stj. Av. Mert Eney

meney@kolcuoglu.av.tr